

## **BIJLAGE 2 TOELICHTING BIJ ONTWERPBEGROTING 2026 RES NML**

In de ontwerpbegroting wordt ingegaan op de verdeling van de budgetten van de RES NML. De begroting van de RES NML is opgebouwd op basis van de te ontvangen middelen van de RES-partners en van het rijk. De rijksbudgetten voor 2026 zijn nog niet volledig bekend. Rond de zomer volgt hierover meer duidelijkheid. De verwerking van deze budgetten worden opgenomen in het jaarplan 2026. In dit jaarplan komt ook een definitieve begroting.

In deze ontwerpbegroting wordt op hoofdlijnen ingegaan op de taken die worden opgepakt. In het jaarplan 2026 vindt een verdere concretisering plaats op basis van een planning en specifieke uitvoeringsactiviteiten. Dit jaarplan wordt in het portefeuillehouders overleg RES NML van oktober 2025 vastgesteld.

In de bijgevoegde begroting zijn de posten verder onderbouwd op basis van de taken zoals omschreven in de centrumregeling:

1. Regionale koers
2. Faciliteren besluitvorming regionale/provinciaal.
3. Monitoring en sturing
4. Kennisdeling en expertise
5. Accountmanagement en lobby
6. Financiële verantwoording
7. Werkprogramma en projecten

### *Toelichting op lasten*

#### *Personeel:*

De personeelskosten zijn opgebouwd uit de personele kosten voor het programmamanagement. Verder bestaan deze uit ondersteunende kosten die gemeente Venlo maakt als centrumgemeente en een budget voor onvoorziene externe inhuur.

#### *Basistaken:*

In 2025 is er gewerkt aan de regionale energievisie. Dit document vormt de basis om te komen tot een uitvoeringsprogramma dat in 2026 verder vorm wordt gegeven. Onderdeel van dit uitvoeringsprogramma zijn kennissessies en stakeholderbijeenkomsten. Naar verwachting is de uitvoering van een Plan MER/ inpassing in het omgevingsbeleid ook onderdeel van dit programma. Verder vormt monitoring en sturing een van de basistaken. Tot slot is er een separaat budget voor strategie en innovatie om onderzoek te verrichten naar nieuwe ontwikkelingen en deze kennis weer te delen in de regio.

### *Basispakket ontwikkelgroepen:*

- Programma duurzame warmte

Met de transitievisies warmte/en op termijn warmteprogramma's van de gemeenten als basis, wordt beleid vertaald naar concrete ondersteuning voor de uitvoering van de opgave. Er wordt samengewerkt met lokale partners om duurzame warmteoplossingen te realiseren. Denk hierbij aan het oppakken van gezamenlijke vraagstukken, zoals individuele warmteoplossingen, groen gas en de uitrol van hybride warmtepompen, en voor collectieve warmteoplossingen aan de kansen voor (kleinschalige) warmtenetten op basis van verschillende warmtebronnen. Hierbij wordt ook de relatie met besparing meegenomen.

- Programma energiesysteem

Een decentraal energiesysteem is de ruggengraat van een veerkrachtige en duurzame toekomst. Het stelt lokale gemeenschappen in staat om de regie over hun eigen energievoorziening te nemen. Lokale keuzes staan centraal, waarbij van onderop wordt gebouwd aan een betere, duurzamere wereld. Onder dit programma werkt de RES NML in 2026 aan de uitrol van het decentrale energiesysteem en aan de regionale infrastructuur. Denk daarbij aan thema's als uitvoering geven aan energie opslag en omslag, verdere uitrol energiehub's en energiegemeenschappen, concretisering van opwek energie op rijksgronden, uitrol van het PMIEK in de regio en de uitrol van kansen voor waterstof.

### *Participatie en communicatie*

Actieve betrokkenheid en heldere communicatie vormen de kern van de RES opgave. Hierbij worden partners ondersteund bij de ontwikkeling van energiegemeenschappen en lokaal eigendom. In 2026 gaat de RES NML aan de slag met een tool om energiegemeenschappen te ondersteunen. En wordt de relatie met partners versterkt door concrete afspraken te maken hoe elkaar te versterken onder het uitvoeringsprogramma. Hierbij wordt online platform van de RES NML gebruikt.

### *Energiebesparing*

Energiebesparing blijft essentieel voor de energietransitie. De regio heeft een Coalition of the Willing opgezet, om een Meerjarige Collectieve Ontzorgingsaanpak (MCO) te realiseren. De gemeente Weert maakt hier deel van uit. Deze richt zich op het isoleren van 92.000 potentiële woningen, met als minimum 14.524 woningen, waarbij de nadruk ligt op kwetsbare huishoudens, zodat ook zij kunnen profiteren van lagere energiekosten en meer comfort. Hiervoor is bij de start van het project een meerjarenbegroting vastgesteld welke is toegevoegd. Ook wordt er gewerkt aan energiebesparing bij bedrijven, waarbij de ontwikkeling van energyhub's en samenwerking tussen bedrijven centraal staat.

### *Vooruitblik op de koers van 2026*

We bevinden ons op een keerpunt waarbij zowel technische als maatschappelijke transities vereist zijn om de klimaatdoelen voor 2030 te behalen. Er is meer duurzame energie en infrastructuur nodig om de klimaatdoelen te halen, waarbij tegelijkertijd gezorgd moet worden dat energie betaalbaar en toegankelijk blijft voor iedereen. De schaarse ruimte moet slim worden gebruikt, waarbij rekening wordt gehouden met de kwaliteiten van de Limburgse leefomgeving. Daarnaast ontstaan er nieuwe marktmechanismen en verschuiven institutionele rollen tussen overheid, netbeheerders en eindgebruikers door de decentralisatie van energie.

In Noord- en Midden Limburg worden de opgaven rond de energietransitie niet als vraagstukken voor de toekomst gezien, maar als opgaven waar vandaag een visie op moeten gevormd. Denk bijvoorbeeld aan hoe concreet aan de slag moet worden gegaan met het stimuleren van coöperatieve vormen van groengas op basis van monomestvergisting. Hoe wordt omgegaan met netcongestie en bedrijven die hierdoor geen aansluiting meer kunnen krijgen? Hoe wordt vormgegeven aan de warmtetransitie gelet op de kenmerken van regio, netcongestie en de inzet op voornamelijk individuele warmtebronnen? Wat is er met enige creativiteit nog wel mogelijk? Hoe wordt bijvoorbeeld toch invulling gegeven aan collectieve warmteoplossingen die minder drukgeven op het elektriciteitsnet? Welk antwoord wordt gegeven aan bedrijventerreinen die willen experimenteren met opwek en afname achter de meter? Hoe wordt geanticipeerd op de komst van de aanlanding van wind van zee en de Delta Rhine Corridor? Welke kansen liggen er in opslag en omslag? Zijn er koppelkansen voor sectoren met overschot aan energie en sectoren waar energie nodig is? Wat is de rol van de energiegemeenschap in het toekomstige energiesysteem? Veel vragen die om een antwoord vragen.

### **Coalitions of the willing (COW'S)**

In 2026 kan op basis van verzoeken van partners gestart worden met nieuwe Coalitions of the Willings. Hierbij kan men gebruik maken van de kennis en expertise van de RES NML. De RES NML beschikt over gecertificeerde projectleiders die ook ingezet kunnen worden voor COW projecten. Voor deze COW's wordt een separate begroting gemaakt, zoals nu ook bijgevoegd is voor de COW MCO NIP.